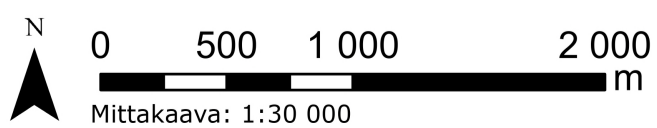


Kanta-Maskun ja Lemun rantaosayleiskaava

Rakennettu kulttuuriympäristö
16.9.2024



- Maakunnallisesti arvokkaat kohteet
- Paikallisesti arvokkaat kohteet
- Historiallisesti arvokkaat kohteet
- Maisemallisesti arvokkaat kohteet

- Merkittävä rakennetun ympäristön kokonaisuus
- Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet
- Ranta-asemakaavoitettu alue

RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ - Kanta-Maskun ja Lemun rantaosayleiskaava (päivitys 16.9.2024 Ehdotus 2)

sr-kohde kartalla	Kylä	Kiinteistötunnus	Kiinteistö	Arvotus	Kuvaus
1.	Härmälä	406-1-53	Peitsalo	Maakunnallinen	Lohkottu Niemelästä 1915. Kesäasunnoksi rakennuttanut Maskun kirkkoherra Emil Anton Alm-berg 1895-1897. Meren puolella poikkipääty, jossa koristeellinen lasiveranta, päällä parveke. Sauna samalta ajalta. Tärkeä osa Härmälän huvila-asutusta. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i>
2.	Taipale	442-1-229	Taipale	Maakunnallinen	Kantatila vanhalla kylätontilla. Pitkä hirsirunkoinen asuinrakennus 1800-luvun alkupuolelta. Aitta ja piikojen asuinhuone kellarin yhteydessä, ent. kärryvaja, kivinen viljamakasiini ym. Rakennus-ia 1800-1900-lukujen taitteesta. <i>Maakuntakaavan kohde srr-3215</i>
3.	Monnoinen	487-1-17	Monnoisten kartano	Maakunnallinen	<i>Kantatila vanhalla paikallaan, mainitaan jo 1387. Kivinen kaksikerroksinen pää rakennus jopa 1550-luvulta, asu noin 1887-1930. Puinen asuinrakennus 1800-luvun alkupuolelta. Luhti ja savutupa (1800-l), navetta (1937) ja talli (1919). <i>Maakuntakaavan kohde srr 3102.</i></i>
4.	Härmälä	406-1-25	Koivula	Paikallinen	Lohkottu Niemelästä 1920. Hirsirunkoinen huvila 1918. Luultavasti Erik Bryggmanin suunnittelema pulpettikattoinen sauna- ja puuvajarakennus 1939. Osa Härmälän huvila-kokonaisuutta. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i>
5.	Härmälä	406-1-48	Kotirinne	Paikallinen	Niemelän vanhan muorin mökki, rakennettu 1930. Lohkottu Niemelästä 1955. Hirsi- ja lautarunkoinen, satulakattoinen talo, jossa aumakattoinen umpikuisti. Säilynyt alkuperäisessä asussa. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i>
6.	Härmälä	406-1-11	Koivikko	Paikallinen	Lohkottu Niemelästä 1919. Hirsirunkoinen, mansardikattoinen huvila 1915-1920, rankoraken-teinen laajennus mahdollisesti 1920-luvulta. Sauna- ja kellarirakennus noin 1920-luvulta. Osa Härmälään 1800-1900-lukujen vaihteessa syntyneitä huvilakokonaisuutta. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i>
7.	Härmälä	406-1-19	Bergebo I	Paikallinen	Lohkottu Isotalosta 1930. Hirsirunkoinen, mansardikattoinen asuinrakennus betoniperustalla. Pohjoisen puoleisessa julkisivussa mansardikattoinen poikkipääty, joka ei ulkone rungosta. Osa Härmälään 1800-1900-lukujen vaihteessa syntyneitä huvila-alueita. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i> _Rakennus purettu v. 2021
8.	Härmälä	406-1-9	Björkberga	Paikallinen	Lohkottu Vähätalosta 1930. Arkkitehti F. Strandellin suunnittelema hirsihuvila on rakennettu noin 1924. Pihan puolella aumakattoinen umpikuisti. Meren puolella veranta, jonka päällä parve-ke ja satulakattoinen frontoni. Tärkeä osa Härmälän huvila-alueita. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i>
9.	Härmälä	406-1-73	Hovi	Paikallinen	Maskun kirkkoherra Henrik Wegeliuksen 1898-1899 rakennuttama lautarunkoinen huvila. Lohkottu Vähätalosta 1915. Laajennettu 1906 ja 1920. Uimakoppi siirretty maalle. Maskun ensimmäisiä vapaa-ajan huviloita, kiinteä osa Härmälän huvila-kokonaisuutta. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i>
10.	Maanpää	431-2-15	Merisalo	Paikallinen	Lohkotila Meritalosta 1914. Hirsirunkoinen ponttilaudoitettu asuinrakennus 1800-1900-lukujen vaihteesta, aitta 1740-luvulta, todennäköisesti siirretty tälle paikalle 1912. Navetta mahdollisesti 1920-luvulta.
11.	Maanpää	431-2-24	Meritalo 1/3	Paikallinen	Kantatila vanhalla kylätontilla. Kaksi asuinrakennusta 1800-luvun jälkipuolelta, sementtirunkoi-nen navetta, luonnonkivinen vilja-aitta, hirsirunkoinen autotalli ja huone sekä muita talousraken-nuksia 1910-1932 väliseltä ajalta.
12.	Maanpää	431-1-14	Lehtisalo	Paikallinen	Lohkottu Pohjatalosta 1935. Hirsirunkoinen kahden perheen asuinrakennus on 1900-luvun al-kuvuosilta, kuului alunperin Maanpään sahalle. Talousrakennus samalta ajalta. Luonnonkivistä ladottu kaivo kuusikulmaisella kaivohuoneella, puuosat uusittu.
13.	Maanpää	431-1-16	Leppäkari 1/2	Paikallinen	Lohkottu Pohjatalosta 1922. Asuinrakennus noin vuodelta 1900, toiminut myös Maanpään sa-han konttorina. Huonejärjestystä muutettu, lounaispäädyn kuisti purettu. Hirsirunkoinen sauna-sikala ja lautarunkoinen navetta-kanala samalta ajalta.
14.	Auvola	403-2-3	Metsäranta	Paikallinen	Lohkottu Meritalosta 1929. Asuinrakennus vuodelta 1925, rakennuttaja oli Maanpään sahan toinen omistaja. Hirsinen, leveärunkoinen rakennus, jossa on mansardikatto ja korkea kuisti-osa. Sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella
15.	Kajala	413-1-86	Kesäniemi	Paikallinen	Muodostettu Kajalasta ja Iso-Kajalasta 1933. Asuinrakennus 1900-luvun alusta vanhassa asussa. Hirsirunkoisessa rakennuksessa on luonnonkiviperusta, satulakatto ja T-puitteiset ik-kunat. Vajarakennus 1900-l alkupuolelta osittain hirttä ja osittain lautta.
16.	Kelhoinen	418-1-9	Niemenkulman yläkansakoulu	Paikallinen	Hirsirunkoinen koulurakennus, jossa yksi luokkahuone, keittola/veistosali ja opettajan asunto. Kouluna 1902-1968. Kuistia lukuunottamatta ikkunat uusittu, muuten hyvin alkuperäisessä asussa. Ulkorakennus 1900-luvun alusta.
17.	Taipale	442-1-227	Vähätalo	Paikallinen	Kantatila vanhalla kylätontilla. Hirsirunkoinen, satulakattoinen asuinrakennus 1800- ja 1900-lukujen taitteesta. Kuistin nurkat viistetyt.
18.	Ajosinpää	401-3-4	Kaarninko	Paikallinen	Ajosinpään Ohensaarella sijaitseva, 1804 perustettu kolmas kantatila. Pitkänmallinen hirsirun-koinen asuinrakennus noin 1900-luvun alusta. Betonitiilirunkoinen, mansardikattoinen navetta 1920-luvulta.
19.	Tenhola	495-1-12	Tenholan kartano	Paikallinen	Tenholan aateliskartano tunnetaan jo keskiajalta. Kivinen päärakennus purettiin 1965. Kavaljeeri-siipirakennuksen vanhimmat osat 1800-luvun alusta, laajennettu 1865 ja 1920-luvulla. Kaksi 1600-luvun kivikellaria, kivi-navetta, aitta ja kaksi huvimajaa.
20.	Nyynäinen	488-2-120	Kajanderin torppa (Kivilahti)	Paikallinen	Entinen Nyynäisten torppa. Erotettu kantatilasta 1930. Asuinrakennus vuodelta 1899, asu 1940-luvun alusta, jolloin rakennusta korotettiin ja takasivulle tehtiin yksihuoneinen poikkipääty. Navetta 1930 ja kellarirakennus 1939.
21.	Maanpää	431-1-30	Koivula	Historiallinen	Lohkottu Pohjatalosta 1917, sen entinen torppa. Asuinrakennus 1916-1917, laajennettu myö-hemmin lautaosalla. Korkearunkoinen sauna poikkipäädyltä 1916, muurattu hirren pätkistä. Si-kala-kanalan keskiosa vanhin, itäpäädyn kanala 1935. Autotalli uudempi.
22.	Härmälä	406-4-48	Suutarla	Historiallinen	Härmälän entinen ulkokylätila, rekisteröity tilaksi 1771. Asuinrakennus 1900-luvun alusta, ellei vanhempi, laajennettu ja täysin korjattu 1970-luvun asuun. Talousrakennuksia 1930-1950-lu-vuilta. Laiduntavien hevosten ansioista ympäristö säilynyt avoimena. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i>
23.	Auvola	403-1-65	Pohjatalo	Historiallinen	Kantatalo vanhalla kylätontilla. Kantatalosta muodostettu Pohjatalo ja Vaahteramäki 1999. Van-ha päärakennus Vaahteramäen alueella. Nykyisen Pohjatalon asuinrakennus 1980-luvun lopul-ta vanhan isännän rakennuksen paikalla. Puuvaja 1930-luvulta. Sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella.
24.	Auvola	403-1-64	Vaahteramäki	Historiallinen	Kantatila vanhalla kylätontilla. Pohjatalon kantatilasta muodostettu Vaahteramäki ja Pohjatalo 1999. Alueella Pohjatalon uusi asuinrakennus 1990-luvulta, vanha asuinrakennus 1909, kana-la 1931, sauna, aitta-maitohuone-asuinhuone -rakennus ja kellari. Sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella.
25.	Auvola	403-2-5	Vuorila	Historiallinen	Lohkottu Meritalosta 1923, mahdollisesti entinen mäkitupa. Hirsirunkoinen päärakennus 1920-1925, ulkoasu ja lautarakenteinen laajennus 1950-luvulta. Kanala 1920-luvulta.
26.	Auvola	403-2-15	Meritalo	Historiallinen	Kantatila vanhalla kylätontilla. Nykyinen päärakennus 1970. Vanhan emännän asuinraken-nus 1800-luvun lopulta, ulkoasu 1930-luvulta. Navetat 1953 ja 2003. Punatiilikuvuri mahdollisesti 1940-1950-lukujen taitteesta. Useita talousrakennuksia. Sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella.
27.	Kajala	413-1-36	Niementori	Historiallinen	Lohkottu Kajalasta 1941. Kauppa- ja asuinrakennus 1938, toimi Niemenkulman kauppana 1960-luvun lopulle. Hirsirakenteinen asuinosa ja lautarakenteinen varasto-osa, hirret tuotu Nousiai-sista. Peruskorjattu 1980-luvun alussa. Sauna- ja vajarakennus 1930-l.

28.	Taipale	442-1-237	Merilä II	Historiallinen	Isojaon aikaisen sotilastorpan paikalle rakennettu asuintalo, jonka vanhimmat osat ovat 1800-luvun lopusta ja uusimmat 2000-luvulta. Ikkunat, vuorilauditus ja katto on uusittu. Rankoraken-teisessä navetassa ja hirsirunkoisessa saunassa on betoniperusta.
29.	Härmälä	406-1-17	Tammisalo	Historiallinen	Lohkottu Härmälän Vähätalosta 1930. Hirsirunkoinen asuinrakennus 1900-luvun alkupuolelta, luonnonkiviharkkoperusta.
30.	Nyynäinen	488-3-109	Joensuu	Historiallinen	Paikalla oli Nyynäisten kalastajatorppa ainakin jo vuonna 1799. Erotettiin kantatilasta 1938. Ny-kyinen asuinrakennus vuodelta 1938, ulkoasu 1980-1990-luvuilta.
31.	Nyynäinen	488-2-173	Orkola (+Vanha Orkola)	Historiallinen	Orkola-niminen torppa mainitaan jo 1790-luvulla. Erotettu kantatilasta 1930. Nykyinen talous-keskus 1940-1950-luvulta. Vanha asuinrakennus osin 1860-luvulta ja vanhassa asussa. Li-säksi sementtitiilinen navetta ja pieni hirsiaitta.
32.	Nyynäinen	488-2-163	Oriluoto	Historiallinen	Entinen torpan tontti. Toppa on toiminut aikoinaan valtion hevoskaranteenialueena. Nykyinen rintamiestyylinen päärakennus vuodelta 1954. Tilalla on myös toinen 1800-luvulta peräisin ole-va asuinrakennus sekä kanala ja muita piharakennuksia.
33.	Nyynäinen	488-2-22	Kaita	Historiallinen	Vanha torpan tontti, joka on isojakokartassa 1824. Lohkottu Nyyräisistä 1930. Vanha 1800-luvun asuinrakennus purettiin 1961. Nykyinen päärakennus vuodelta 1959. Tontilla on lisäksi vuonna 1920 muualta tuotu tallirakennus ja navetta (1938).
34.	Tenhola		Kari	Historiallinen	Oukkulanlahden rannalla sijaitseva entinen torppa lohkottiin Teholasta vuonna 1922. Asuinra-kennus 1890-luvulta, asua muutettu, rakennuksessa ollut kaksi asuntoa. Lohkokivinavetta, ta-lousrakennus ja sauna 1900-luvun alkupuolelta.
35.	Nyynäinen	488-2-87	Tarvo	Historiallinen	Tarvon saarella jo 1780-luvulla ollut entinen Nyynäisten torppa. Erotettu kantatilasta 1930. Pit-känurkkainen parituparakennus on noin vuodelta 1860, ulkoasu lähinnä 1950-luvulta. Useita ul-korakennuksia, mm. navetta 1946.
36.	Nyynäinen	488-2-109	Aitsaari	Historiallinen	Entinen Nyynäisten torpan tontti. Aitsaaren torppa mainitaan jo 1760-luvulla. Erotettu kantatila-sta 1930. Aitsaaren vanha asuinrakennus paloi vuonna 1995 tai 1996. Betoniperusteinen ulko-rakennus on osittain purettu.
37.	Nyynäinen	488-2-30	Männistö	Historiallinen	Kiinteistö on muodostettu vuonna 1930. Asuinrakennuksen vanhimmat osat ovat 1800-luvulta, uudemmat 1900-luvun alusta, etusivulla kaksi eri-ikäistä pulpettikattoista kuistia. Lisäksi ulkora-kennuksia.
38.	Ohensaari	433-1-65	Papinluoto	Historiallinen	Odensaaren 1740-luvulla perustettu torppa. Hirsirunkoiset asuinrakennus, navetta ja aitta 1800-luvulta (tieto vuodelta 1985).
39.	Nyynäinen	488-2-154	Linnuskorpi	Historiallinen	Linnuskorpi mainitaan Nyynäisten torppana jo vuonna 1767. Erotettu kantatilasta 1930. Papin-luodon saarella sijaitsevan entisen torpan asuinrakennus on 1800-luvulta. Rakennuksen pur-kamista suunniteltiin 1980-l:n puolivälissä.
40.	Taipale	442-1-154	Pahnaluoto	Historiallinen	Lohkottiin Isotalosta 1912. Entinen maatilan pihapiiri 1900-luvun alusta. Hirsirunkoinen, mansar-dikattoinen asuinrakennus on vuorattu mineriitillä. Punatiilinavetan toisessa päässä on hirsinen osa. Riihi, sauna ja venevaja ovat hirttä. Kellari on holvattu
41.	Nyynäinen	488-2-158	Matalluoto	Historiallinen	Matalluodon saarella sijaitseva entinen torppa, joka mainitaan jo 1825. Erotettu kantatilasta 1930. Nykyinen asuinrakennus vuodelta 1927, lisäksi noin 1970. Tilalla on lisäksi kivinavetta (1876), sauna (1870), aitta, kellari ja venevaja.
42.	Härmälä	406-1-77	Koivuniemi	Maisemallinen	Lohkottu Niemelästä 1921. Betoniperustalla oleva asuinrakennus, todennäköisesti hirsirunkoi-nen, noin 1923. Rinteessä siirretty aitta. Rannassa uudehkot mökki ja sauna. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i>
43.	Härmälä	406-1-29	Metsola	Maisemallinen	Lohkottu Niemelästä 1938. Asuinrakennus noin 1920-luvulta, täydellisesti remontoitu 1990-2000-luvuilla. Umpikuisti ja avokuisti uusittu, ikkunat suurennettu. Korjauksista huolimatta yleis-ilme säilynyt hyvin. Osa Härmälän huvila-asutuskokonaisuutta. <i>Maakuntakaavan kohde srr 3202</i>
44.	Maanpää	431-1-10	Koivusalo	Maisemallinen	Lohkottu Pohjatalosta 1930. Hirsirunkoinen, kuistiton asuinrakennus rakennettiin 1925, kuisti ja kaksi laajennusosaa 2005-2006. Hirsirunkoinen, avosaumalaudoitettu kanala- ja vajarakennus 1925.
45.	Kajala	413-1-13	Kuusisto	Maisemallinen	Lohkottu Iso-Kajalasta 1925. Asuinrakennus noin 1900, luonnonkiviperusta, hirsirunko ja sa-tulakatto, aumakattoinen kuisti, jonka nurkat on viistetty. Asua muutettu noin 1950-luvulla. Vieressä on 1988 rakennettu omakotitalo.
46.	Kajala	413-1-40	Leppäranta	Maisemallinen	Lohkottu Kajalan Vähätalosta 1933. Asuinrakennus 1929, korotettu ja laajennettu 1940-luvun lopulla, asua muutettu 1983. Hirsirunkoinen navetta 1920-luvulta. Autotalli sementtitiilestä mak-karasaumoin 1959. Meren rannassa sauna.
47.	Taipale	442-1-239	Metsälä	Maisemallinen	Lohkottu Isotalosta 1912. Lähellä meren rantaa rinteessä. Hirsirunkoiset asuinrakennus ja pie-nempi tupa 1800-1900-lukujen vaihteesta. Ylempänä pihassa myös uudempia talousrakennuk-sia.
48.	Niittukartano	453-1-23	Tammimäki	Maisemallinen	Asuinrakennus vuodelta 1948, tontti lohkottu Niittukartanosta 1957. Rakennukseen on tehty useita korjauksia, mutta ulkoasu on säilynyt alkuperäisenä. Pihapiirissä on 1948 rakennettu karjarakennus, joka toimii nykyään muun muassa juhlatilana.
49.	Nyynäinen	488-2-168	Kuusimäki	Maisemallinen	Entinen Nyyräisten torppa, erotettu kantatilasta 1930. Mansardikattoinen asuinrakennus vuo-delta 1924, alkuperäinen asu säilytetty. Tilalla myös vanhan isännän asunto (1954), navetta, sauna ja kanala (1939).
Lähde: Varsinais-Suomen maakuntamuseo - Maskun ja Lemun inventoidut kiinteistöt					